

پایداری در معماری و شهر سازی

International Congress on Contemporary Sustainable Architecture and Urbanism

بازشناسی مفهومی حلقه های ارتباطی در باغ ایرانی

نیوشا کریمی^{۱*}، دکتر حسن تقی پور تکامجانی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد رامسر

۲- مدرس دانشگاه

چکیده

بر حسب عادت و از نگاه شرق شناسان ، خرد ایرانی همواره بعدی عرفانی و ماورائی دارد ؛ باغ ایرانی که بر آمده از این خرد است نیز از این نقطه نظر ، دارای بعدی غیر مادی و روحانی است ؛ اما قابل ذکر است که واقعیت خرد باغ ایرانی یک نا کجا آباد نیست که صرفا در عالم ماورائی طبیعی تجلی یافته است ، بلکه این باغ حاصل تلاقی عمل و نظری است که در بستر فرهنگی خاص کوشیده از ذخایر مادی و معنوی خود بهره جوید تا در پاسخ به یک ضرورت حیاتی ، طبیعت را نظم و سامان بخشد و از این طریق توانسته پدیده شگفتی را در بطن محیطی کم آب پدید آورد.

نقش غنی و زیبای جامعه سنتی، نتیجه غنا و زیبایی تار و پود معنوی آن است که طرح ها و نقش های کلی را به هم پیوند می دهد . اصول معنوی حاکم بر معماری سنتی ایران ، ریشه های عمیقی در فرهنگ و اندیشه های این مرز و بوم داراست . فرض این پژوهش بر آن است که راه ها و مسیرهای ارتباطی در باغ ایرانی به مانند دیگر عناصر معماری سنتی ایران در پس عملکردهای ظاهری خود دارای بعدی برخاسته از دیدگاه های عرفانی معمار سنتی داشته و در پی مسائلی فراتر از رفع نیاز های عملکردی انتظام یافته اند.

سوالاتی که در اینجا مطرح می شود به عنوان دغدغه هایی است که چالش های بسیاری در ذهن مخاطب به عنوان محقق یا مفسر ایجاد می کند که رسیدن به سوال یا بخشی از آن به عنوان پاسخ شاید باز گشای مطالبی ژرف در معماری و اندیشه های وابسته به معماری باغ سازی ایران باشد . اینکه منظور از راه از دیدگاه عرفانی در باغ چیست ؟ و دیگر آنکه تاثیر پذیری این دید بصری و عرفانی در غالب راه و مسیر های حرکت در نوع نگرش افراد مختلف چگونه است ؟

واژه های کلیدی: راه، حلقه ارتباطی، باغ ایرانی، عرفان